

JAARVERSLAG 2025

STICHTING KENNISCENTRUM

VERHALEN VAN TAAL,
TOEKOMST EN VRIJWILLIGERS

Een kwarteeuw
bouwen
aan taal
en toekomst

De Taalzin

Als je niet 'empowered' bent
Wat kun je dan, waar ga je heen
Als een zwerver die maar gaat
Zonder zin dat hij bestaat
Maar wat is dat, zinvol bestaan
Wát laat je dan weer vérder gaan
Stap voor stap de toekomst in
Krijgt kracht op basis van 'De Zin'
De zin is de getuige
Van de vorming van je zijn

Je gaat voort en je wordt beter
Gelijk een hele mooie wijn
Thuiskomen in zijn
Is als landen in je geest
Een taal die je dat bieden kan
Daar ben je thuis,
als ware je nooit weg geweest
Uit 55 landen Komen wij hier allemaal
Voor veiligheid en vrede

Zijn we verbonden in de taal
Het Nederlands, wel te verstaan
Geeft zich niet zomaar prijs
En met een Jantje van Leiden
Maak je slechts de kat wijs
Taal geeft zin en taal is tool
Het brengt je thuis en geeft een doel
Wie hier les geeft of komt leren
Weet precies wat ik bedoel.

*Martijn ter Balkt, taaldocent Stichting
Kenniscentrum*

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Missie en Visie	6
Organisatie	8
Partners	9
Taalactiviteiten	12
- Taalaanbod Bereik	
- (nieuwe deelnemers)	
Overige activiteiten	18
Jaaroverzicht	19
Financieel nawoord	22
Bijlage 1: 25 jaar KCEM - interviews met vrijwilligers	23
Bijlage 2: Financieel jaarverslag	

Schilderij van taaldocent Frans Pleumeekers

Wees open en eerlijk over wat je kunt. Leg je talenten gewoon op tafel; je zult zien dat je met open armen wordt ontvangen. Bij ons draait alles om samenwerking. Alleen door het samen te doen, kunnen we hier allemaal groeien.

— Yalda, vrijwilligster Kenniscentrum

Voorwoord

Een kwart eeuw bouwen aan taal en toekomst

25 jaar Stichting Kenniscentrum Empowerment. Een mijlpaal die we in 2025 niet alleen met een feestelijk gevoel hebben gemarkeerd, maar vooral met daden. In dit verslag nemen we u mee langs de hoogtepunten van ons jubileumjaar, waarin we lieten zien dat we na een kwart eeuw nog steeds over de nieuwsgierigheid en de energie van een starter beschikken.

Voor u ligt een bijzonder jaarverslag. Terwijl we de balans opmaken van 2025, vieren we tegelijkertijd een indrukwekkende mijlpaal: het 25-jarig bestaan van onze stichting. Al 25 jaar lang is het Kenniscentrum een plaats voor iedereen die de Nederlandse taal machtig wil worden en die geschiedenis voelt rijker dan ooit.

Wie jarig is, kijkt ook achterom. In dit verslag vindt u bijzondere interviews met twee van onze vrijwilligers die al meer dan tien jaar hun hart aan de stichting verpand hebben. Hun verhalen vormen de **rode draad** van onze organisatie. Het is dankzij de onvermoeibare inzet van onze ruim 45 vrijwilligers dat we inmiddels jaarlijks 300 deelnemers kunnen ondersteunen.

2025 was het jaar van de grote uitbreiding, waarbij ons aanbod groeide naar maar liefst 23 verschillende taalactiviteiten. Naast de vertrouwde taallessen zien we de grote waarde van het Taalcafé en onze taalmaatjes; plekken waar taal echt tot leven komt in het contact tussen mensen.

Deze vernieuwing zetten we door in de samenwerking met het Taalhuis Maastricht, waarmee we bouwen aan een stevig nieuw NT1-taalbeleid. Ook was het bijzonder om te zien hoe twee van onze vrijwilligers in 2025 met culturele activiteiten een geheel nieuwe, jongere doelgroep naar het Kenniscentrum wist te trekken. Het bewijst dat we na 25 jaar nog steeds nieuwe en relevante activiteiten weten te organiseren.

Uitdagingen en een frisse blik: Eerlijkheid gebiedt te zeggen dat 2025 ook een pittig jaar was. De staat van ons huidige pand brengt de nodige gebreken en uitdagingen met zich mee. Dit vraagt veel van ons aanpassingsvermogen en onze middelen. Een dossier dat ook in het komende jaar onze volle aandacht zal hebben.

Juist in deze roerige periode zijn we blij met de versterking binnen ons bestuur. We hebben het afgelopen jaar afscheid genomen van gewaardeerde krachten en mochten twee nieuwe bestuursleden verwelkomen, waaronder onze nieuwe penningmeester. Zij stellen zich verderop in dit verslag graag aan u voor.

Op naar de volgende 25 jaar zou ik zeggen. Samen met onze vrijwilligers, partners en cursisten kijken we met trots terug op wat we hebben neergezet en we kijken vooral met ambitie vooruit. Dank aan iedereen die dit jubileumjaar en ons dagelijks werk mogelijk heeft gemaakt.

Ik wens u veel plezier bij het lezen van dit jaarverslag.

Roos-Marie Bal
Voorzitter Stichting Kenniscentrum Empowerment

Missie en Visie

Doelstelling

Het Kenniscentrum is een vrijwilligersorganisatie met een maatschappelijke opdracht. Iedereen is welkom en kan binnenwandelen voor een kop koffie of thee. Ons doel is dat iedereen uit Maastricht (en Heuvelland) mee kan participeren in de samenleving, zelfredzaam is en zich verder kan ontwikkelen. Kortom, een samenleving voor iedereen. Dit doen we door gratis taalcursussen aan te bieden, net als sociale en culturele activiteiten.

Visie

We zien een samenleving die verandert en we zien dat deze veranderingen gelijktijdig op alle vlakken

plaatsvinden:

- ★ economisch,
- ★ politiek,
- ★ financieel,
- ★ cultureel,
- ★ sociaal,
- ★ bestuurlijk,
- ★ in de media.

De gevolgen zijn direct waarneembaar op individueel niveau; verminderde financiële zekerheid en groeiende onzekerheid over:

- ★ de toekomst,
- ★ studiemogelijkheden,
- ★ zorgaanbieding en oudedagsvoorziening,
- ★ wonen,
- ★ welstand en
- ★ veiligheid.

We vinden dat de huidige veranderingen een impuls kunnen geven aan een nieuwe samenleving. Een samenleving die meer dan ooit toegankelijk is voor en eigendom is van elk individu (met een proactieve attitude tot participatie).
Gestuurd door:

- ★ kennis,
- ★ begrip,
- ★ acceptatie,
- ★ mentaliteit en gedrag gebaseerd Gebaseerd op eigen kracht en verantwoordelijkheid.

Samengevat is onze missie en visie dat we: Door het aanbieden van taallessen en het bieden van een veilige sociale omgeving, de mogelijkheden willen vergroten voor participatie van mensen in de samenleving.

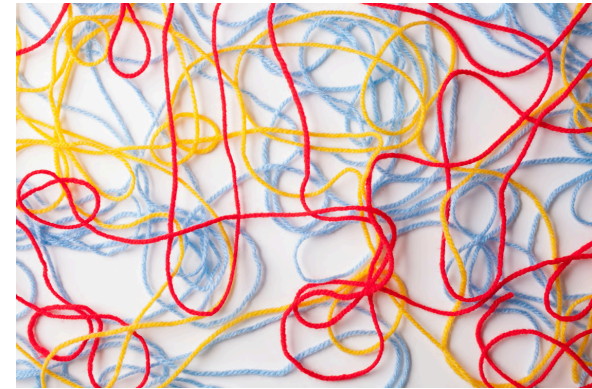
We doen dit niet alleen door het aanbieden van taallessen, maar ook door het organiseren van diverse sociale en culturele activiteiten. Deze houden onder andere in het sociaal spreekuur, het aanbieden van culturele activiteiten, onderhouden van de tuin en door de samenwerking met andere instellingen. Verder in het verslag ziet u een uitgebreid overzicht van deze activiteiten.

Organisatie

Het Bestuur Ons bestuur bestaat momenteel uit:

- **Mw R-M Bal** (voorzitter)
- **Dhr R. van Dijk** (oud-penningmeester)
- **Dhr W. Balstra** (nieuwe penningmeester)
- **Mw S. Stevens** (secretaris)

In de afgelopen periode hebben we afscheid genomen van twee bestuursleden: Mw M-A Roex (halverwege 2025) en Mw T. Meijers (begin 2026). Wij danken hen hartelijk voor hun inzet. De heer W. Balstra en mevrouw S. Stevens traden in de tweede helft van 2025 toe tot het bestuur.

Op de werkvloer is de dagelijkse gang van zaken in handen van Marie-Claire Lahaye. Zij is als algemeen coördinator voor 16 uur per week, het aanspreekpunt voor onze stichting.

Vertrouwenspersoon Voor een veilige omgeving werken wij samen met Dhr Charles Beetz. Hij is onze externe vertrouwenspersoon.

Onze vrijwilligers, zij zijn de motor van onze stichting! In 2025 zetten maar liefst meer dan 45 vrijwilligers zich in voor het Kenniscentrum. Zonder hun passie en inzet zouden we ons werk niet kunnen doen.

Samenwerkingspartners

Taalhuis Maastricht: Focus op NT1

Binnen het netwerk **Taalhuis Maastricht** werkt onze stichting nauw samen met partners zoals Bibliotheek Maastricht CC, Vista College en Trajekt. Hoewel veel van onze aandacht uitgaat naar anderstaligen (NT2), hebben we in 2025 een stevige impuls gegeven aan de **NT1-doelgroep**: volwassenen met Nederlands als moedertaal die sterker willen worden in lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden.

Het jaar 2025 stond in het teken van de vorming van een nieuw, gezamenlijk NT1-beleid in Maastricht. Door onze krachten te bundelen, zorgen we ervoor dat deze vaak onzichtbare doelgroep beter wordt bereikt en ondersteund in hun eigen stad.

kenniscentrum **empowerment**
maastricht | heuvelland
KENNIS | VISIE | DAADKRACHT

de Bibliotheek
Maastricht

VISTA
college

trajekt

Het Begint met Taal & MATCH

Landelijke verbinding: Het Begint met Taal

Stichting Kenniscentrum en Taalhuis Maastricht zijn trots onderdeel van **'Het Begint met Taal'**. Dit landelijke platform biedt ons een schat aan lesmaterialen, trainingen en workshops voor zowel onze deelnemers als onze onmisbare vrijwilligers.

In 2025 hebben we de voorbereidingen getroffen voor een grote digitale stap: de implementatie van het online registratiesysteem **MATCH**. Dit systeem, gefinancierd vanuit Taalhuis Maastricht, wordt vanaf 2026 onze nieuwe standaard.

Blik op de toekomst: De komst van MATCH is voor stichting Kenniscentrum het startsein om ons volledige onderwijsaanbod onder de loep te nemen. We onderzoeken hoe we onze leermiddelen optimaal kunnen laten aansluiten op een wereld die steeds verder digitaliseert.

Cultuurmakers Maastricht

In 2025 lanceerden we, met de gewaardeerde steun van Cultuurmakers Maastricht, het project 'KCEM meets Culture'. Dit initiatief had een tweeledig doel: het vergroten van de onderlinge saamhorigheid en het stimuleren van culturele participatie. Dankzij de financiële ondersteuning én de waardevolle adviezen van Cultuurmakers slaagden we erin een nieuwe en jonge doelgroep naar het Kenniscentrum te trekken. 'KCEM meets Culture' liet zien dat kunst een krachtig middel is om drempels te verlagen en nieuwe gezichten in ons centrum te verwelkomen.

Onder de leiding van vrijwilligers Hyacinth en Tara kregen drie uiteenlopende activiteiten gaandeweg vorm:

1. **Smaakt als thuis:** Een inspirerende kookworkshop onder leiding van een professionele chef, waarbij taal en cultuur samensmolten in de keuken.
2. **Cultuurfeest** - Klank en Woord: Een sfeervolle middag vol live muziekoptredens en poëzievoordrachten die jong en oud met elkaar verbond.
3. **Art exhibition** - Beeldende Verhalen: Een kunsttentoonstelling waar de diversiteit van onze gemeenschap zichtbaar werd gemaakt door middel van kleur en vorm.

OVERIGE PARTNERS

Annex, Bondgenootschap laaggeletterdheid Maastricht Heuvelland (Bibliotheken Maastricht-Heuvelland, Trajekt, Stichting Mee, Vista College), Buurtnetwerk Sint Maartenspoort, Cultuurmakers Maastricht, CNME, COA, (Digi-)taalhuis Maastricht, Podium24, Trajekt, Stichting Samen Spelen, Nederlandse Dansdagen, Netwerk Samen uit de Min (Humanitas, Stichting Leergeld, Kredietbank Limburg, Quiet, Leger des Heils, Stichting Mee), Sociale Zaken, SDG Maastricht, Stichting Lezen en Schrijven, Stichting Het Begint met Taal, Stichting ABC, Stichting Vrouwenrechtswinkel Maastricht, Netwerkoeverleg Vluchtelingen (Stichting Refugee Project Maastricht, Serve the City, Stichting Wereldwijd), Vista College.

Taalactiviteiten

Taalaanbod - Impact in 2025

Wist je dat...

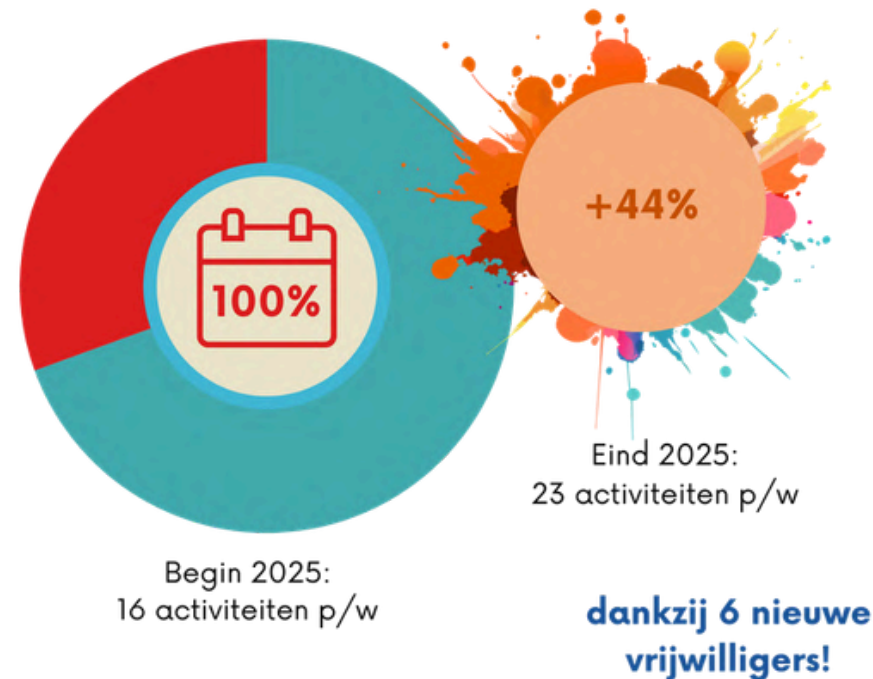
...Stichting Kenniscentrum in 2025 met maar liefst **44%** is gegroeid in aanbod en daarmee **300 deelnemers ondersteunde om de Nederlandse taal te leren?**

Dankzij de komst van **6 nieuwe taalvrijwilligers** en konden we opschalen van gemiddeld **16 naar 23 taalactiviteiten per week**. Er waren daarnaast twee vrijwilligers die hun activiteiten hebben uitgebreid.

Deze extra ruimte hebben we direct benut voor broodnodig maatwerk. Zo introduceerden we:

- Individuele ondersteuning door **Taalmaatjes**.
- Een **Boekenclub** voor de leesvaardigheid.
- Een **Taalcafé** waar de focus volledig ligt op spreken en luisteren.
- De **spreekvaardigheid activiteiten** zijn uitgebreid van 2x naar 3x per week.

De groeimeter

Onze Wekelijkse Activiteiten: Een Gevarieerde Mix

Om aan de uiteenlopende leerbehoeften van onze 300 deelnemers te voldoen, boden we in 2025 een breed palet aan activiteiten aan. In ons rooster maken we onderscheid tussen basisvaardigheden, verdieping en specifieke taalondersteuning:

Categorie	Activiteiten	Doelgroep / Niveau	Hoe vaak
Basisvaardigheden	Alfabetisering & Basistraining Nederlands	A0 t/m A2	12 activiteiten per week
Verdieping	Gevorderde taalbeheersing	B1 t/m C1	3 activiteiten per week
Specifieke Focus	Uitspraaktraining, Boekenclub & Engels	Alle niveaus	4-5 activiteiten per week
Ontmoeting & Praktijk	Taalcafé & Individuele Taalmaatjes	Laagdrempelig	3 activiteiten per week

Groei versus Behoefte: Balans in 2025

Hoewel we ons aanbod dit jaar fors hebben uitgebreid naar 23 activiteiten per week, blijft de vraag naar taalondersteuning in Maastricht onverminderd groot. Met **193 nieuwe aanmeldingen** in 2025 zagen we een constante wachtlijst van ongeveer 30-50 personen. Dit onderstreept de noodzaak van ons werk, maar confronteert ons ook met de uitdaging dat de vraag onze huidige capaciteit nog altijd overstijgt.

Een nieuwe stap: De vrijwillige eigen bijdrage

Per september 2025 hebben we een belangrijke vernieuwing doorgevoerd: de introductie van een vrijwillige eigen bijdrage voor onze taaldeelnemers. Deze beslissing is voortgekomen uit de visie dat wederkerigheid de basis vormt van succesvolle integratie.

De eigen bijdrage heeft een tweeledig doel:

- **Vergroten van de betrokkenheid:** Het vraagt om een bewuste keuze voor deelname, wat de motivatie en de aanwezigheid bij de activiteiten aantoonbaar versterkt.
- **Waardering en gelijkwaardigheid:** Door een bijdrage te vragen, verschuift de dynamiek van 'ontvanger' naar 'deelnemer'. Het geeft deelnemers het gevoel medeverantwoordelijk te zijn voor het voortbestaan van de activiteiten waar zij baat bij hebben.

De opbrengsten van deze bijdragen vloeien direct terug in de organisatie, bijvoorbeeld voor de aanschaf van nieuwe lesmaterialen en het faciliteren van onze diverse taalactiviteiten.

Bereik - Wie vonden de weg naar ons?

In 2025 mochten we maar liefst **193 nieuwe deelnemers** verwelkomen. Om dat in perspectief te plaatsen: dat betekent dat er op elke dag dat we geopend waren, gemiddeld **1,23 nieuwe aanmeldingen** binnenkwamen.

Deze cijfers onderstrepen de grote behoefte aan een laagdrempelige 'landingsplaats'. Het KCEM is voor velen die plek: een veilige en toegankelijke eerste stap waar men niet alleen de taal leert, maar ook de weg vindt in een nieuwe omgeving.

De lijst met aanmeldingen laat een **enorme verscheidenheid** zien: de mensen die zich aanmelden kwamen uit 57 verschillende landen..

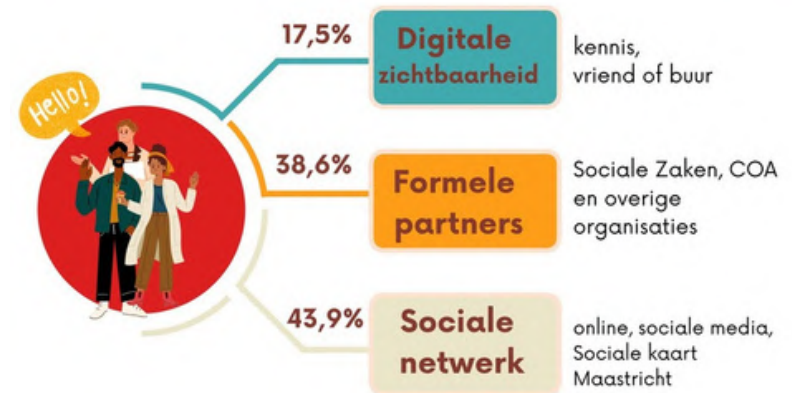
- Top herkomstlanden: De grootste groepen nieuwe aanmelders kwamen uit Syrië (20), Turkije (17), China/Hongkong (14) en Iran (13).
- Brede spreiding: Daarnaast zagen we een grote variëteit aan nationaliteiten, van Mexico en Brazilië tot Japan en Zuid-Afrika. Dit bewijst dat onze informele aanpak een universele taal spreekt die drempels wegneemt voor mensen uit alle windstreken.

Dynamiek en urgentie

De cijfers laten zien dat KCEM vooral voor nieuwkomers een cruciale rol speelt, maar ook voor de 'stille' groep die al langer in de stad woont:

- Nieuwe inwoners: Ruim 30% van de aanmelders is pas zeer kort in Nederland (sinds 2024 of 2025). Voor hen is de taal de eerste en belangrijkste stap naar participatie.
- Lange verblijfsduur: Opvallend is dat 18 personen die zich aanmelden al langer dan 10 jaar in Nederland wonen. Dit onderstreept onze kracht om ook de doelgroep te bereiken die al langer buiten beeld is gebleven.

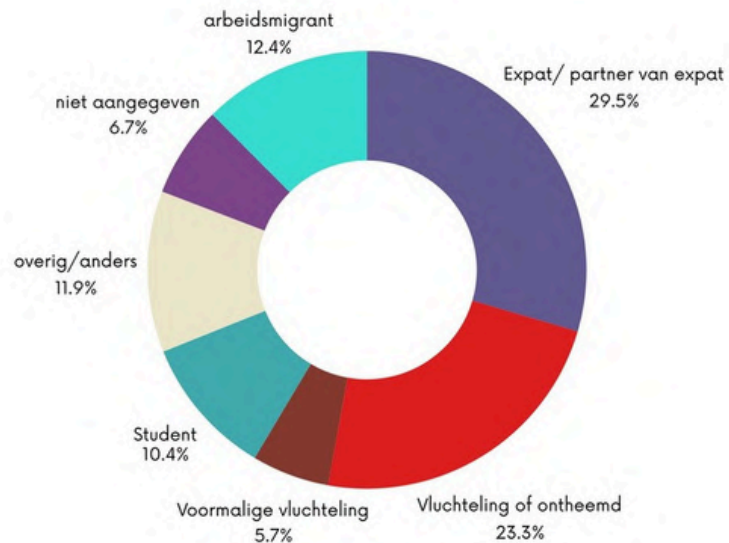
De weg naar het Kenniscentrum

KCEM bedient een zeer breed spectrum aan deelnemers met uiteenlopende verblijfsstatussen:

- Internationaal talent: De grootste groep aanmelders bestaat uit expats of partners van expats (29,5%). Zij zoeken bij ons de verbinding met de lokale samenleving
- Vluchtelingen en Ontheemden: 23,3% van de aanmelders was vluchteling of ontheemd.
- Arbeidsmigranten: 12,4% personen meldden zich aan met als specifiek doel hun zelfredzaamheid op de arbeidsmarkt te vergroten.
- 10,4% van de aanmelders gaf aan student te zijn.

Achtergrond

- 11.9 % van de mensen die zich registreerden gaf aan een andere achtergrond te hebben maar deze werd niet gespecificeerd.
- 5,7% van de aanmelders gaf aan voormalig vluchteling te zijn.
- 6,7% van de aangemelden gaf geen achtergrond door.

57
landen

 81
inburgeringsplichtig

93
niet inburgeringsplichtig

 19 onbekend

De Weg naar KCEM: Vertrouwen als Motor

De manier waarop mensen ons vinden, zegt veel over onze positie in de stad:

- Mond-tot-mondreclame: Maar liefst 44% vonden de weg naar ons via vrienden of kennissen. Dit is het mooiste compliment voor onze werkwijze; het bewijst dat deelnemers zich bij ons veilig voelen en dit doorvertellen.
- Formele partners: Ook officiële instanties weten ons te vinden. Zo werden er 38,6% van de mensen doorverwezen, bijvoorbeeld via de Gemeente/Sociale Zaken of via het COA.
- Online & Social Media: 17,5% van de aanmelders vonden ons via onze digitale kanalen.

Schilderij van taaldocent Frans Pleumeekers

Het mooiste vind ik dat er hier vriendschappen ontstaan die veel verder gaan dan de muren van het Kenniscentrum.

— Milena, vrijwilligster Kenniscentrum

Overige Activiteiten

Sociaal Spreekuur

In 2025 hebben we ons Sociaal Spreekuur verder uitgebreid. Waar we voorheen vooral boden op financieel gebied (zoals toeslagen, BsGW en inkomensaangifte), bieden we nu ook bredere sociale ondersteuning. Met de komst van een nieuwe vrijwilliger kunnen we meer bezoekers helpen. Ons spreekuur is inmiddels twee dagen per week geopend: elke maandag en dinsdag.

Het totaal aantal bezoekers aan het spreekuur is: 70

Vlindertuin

Onze Vlindertuin is in 2025 verder opgebloeid, zowel letterlijk als figuurlijk. Hoewel de vaste groep vrijwilligers deels wisselde, bleven vier toegewijde krachten de motor achter het onderhoud. Samen zorgden zij ervoor dat de tuin weer een prachtige plek voor mens en natuur werd.

Het was een jaar van vernieuwing. Dankzij het budget van de Burgerbegroting konden we flink investeren: met een grote lading Limburgs grind, een nieuwe picknickbank en biologische beplanting hebben we de tuin nog gastvrijer gemaakt. Ook zijn er nieuwe hommelmasten gebouwd om de biodiversiteit te ondersteunen.

Daarnaast was de samenwerking met Nelle Driessen van het CNME onschatbare waarde. Zij stuurde de vrijwilligers aan, kwam met een tuinplan en organiseerde een vrijwilligersdag in samenwerking met Medtronic. Het is hartverwarmend om te zien hoe de Vlindertuin elk jaar weer groeit en bloeit, mede dankzij de inzet van velen die de tuin een warm hart toedragen.

JAAROVERZICHT

29 januari - Dag van de poëzie

Tijdens de Dag van de Poëzie veranderde de pauze dit jaar in een bijzonder ontmoetingsmoment. Taaldeelnemers en vrijwilligers kregen het podium om gedichten voor te dragen in de taal die hen het dichtst bij het hart ligt. Naast het Nederlands en Engels klonken er ook voordrachten in het Perzisch, Arabisch en Iers.

Het was een treffende ervaring: ook al kon niet iedereen de woorden letterlijk verstaan, de intentie en het ritme kwamen bij iedereen binnen. Het liet zien dat taal meer is dan een communicatiemiddel; het is ook een manier om iets van jezelf te laten zien.

10 april - Smaakt als thuis - Kookworkshop chef Marres - powered by Cultuurmakers Maastricht

Een lokale chef met een eigen restaurant en een vluchtelingenachtergrond verzorgde een kookworkshop voor taaldeelnemers en vrijwilligers van het Kenniscentrum. Daarnaast kregen studenten de gelegenheid om een gerecht uit hun eigen land te bereiden, mee te brengen en te presenteren, waarbij zij vertelden wat dit gerecht voor hen betekent — smaken die voelen als thuis.

Ook werd er een heerlijke Limburgse vlaai gepresenteerd door een van de taaldocenten, afkomstig uit een familie van bakkers. Hij deelde het originele familierecept en vertelde over de rijke geschiedenis van de Limburgse vlaai.

Eten verbindt: culturen kwamen samen en mensen raakten op een vanzelfsprekende en natuurlijke manier met elkaar in gesprek.

7 mei - Medtronic vrijwilligersdag in Vlindertuin In het kader van maatschappelijke betrokkenheid mochten we vijf medewerkers van Medtronic verwelkomen. Zij staken de handen uit de mouwen voor het noodzakelijke grove onderhoud aan de Vlindertuin. Door het verzamelen van snoeiafval en het afvoeren van zware Maaskeien hebben zij een cruciale bijdrage geleverd aan de herinrichting van de tuin.

13 mei - vrijwilligersuitje

Tijdens ons jaarlijkse vrijwilligersuitje trokken we de natuur in voor een prachtige wandeling door de omgeving van Meerssen. Het was een heerlijk moment om eens buiten de vertrouwde muren van het Kenniscentrum op een andere manier met elkaar in contact te komen.

26 juni - cultuurfeest - optredens in het Kenniscentrum - powered by Cultuurmakers Maastricht

Hoewel het weer ons verraste met een plotselinge regenbui en we de activiteit naar binnen moesten verplaatsen, deed dat niets af aan de sfeer. Tientallen bezoekers zochten de gezelligheid op tijdens onze zomerse culturele activiteit in het Kenniscentrum. Het programma bestond uit een rijke mix van muziekoptredens en poëtische voordrachten die de zaal tot leven brachten. De deelnemers die optraden vormden een diverse groep, met uiteenlopende nationaliteiten en achtergronden, waarvan velen een migratieachtergrond hebben en hun verhalen en talenten deelden.

Wat ons extra trots maakte, was de grote opkomst van jonge deelnemers. Het was mooi om te zien hoe jong en oud samenkwamen om te luisteren, te genieten en elkaar te inspireren.

1 juli - viering einde schooljaar

Zoals elk jaar vierden we het einde van het schooljaar met een feestelijke bijeenkomst. Het is voor onze taaldeelnemers hét moment om hun taalvrijwilligers en docenten in het zonnetje te zetten en hen persoonlijk te bedanken voor de inzet en steun van het afgelopen jaar.

Wat dit feestje elk jaar zo uniek maakt? De culinaire potluck! Met deelnemers uit meer dan 57 verschillende nationaliteiten is de tafel altijd een kleurrijke afspiegeling van de wereld. Van zelfgemaakte specialiteiten uit verre oorden tot lokale lekkernijen: de variatie was dit jaar weer ongekend. Het was een middag vol warmte, dankbaarheid en bovenal: verbinding aan de eettafel.

5 oktober - Bezoek Nederlandse Dansdagen

Op uitnodiging van de Nederlandse Dansdagen bezocht een groep van 13 taaldeelnemers en twee begeleidende vrijwilligers de indrukwekkende voorstelling *Arts Umbrella*. Het was een avond vol nieuwe indrukken; voor een groot deel van de groep was dit zelfs de allereerste keer dat zij een professionele dansvoorstelling bijwoonden.

Dergelijke uitstapjes zijn van onschatbare waarde voor de culturele verbinding binnen onze groep. Wij danken de organisatie van de Nederlandse Dansdagen dan ook hartelijk voor het beschikbaar stellen van de kaarten en deze unieke ervaring.

20 oktober - 5 november Art Exhibition - Powered by Cultuurmakers Maastricht

De expositie bood ruimte voor expressie en ontmoeting — precies de rol die de stichting in de samenleving wil vervullen: een plek waar mensen samen iets nieuws laten ontstaan. De diversiteit van de deelnemende kunstenaars weerspiegelde wie wij als KCEM zijn. In de getoonde werken kwam onze hele gemeenschap samen: van de ervaren blik van Frans Pleumeerkes (schilder en tevens taalvrijwilliger) en de persoonlijke fotoserie van het Braziliaanse kunstenaar/designkoppel Andressa & Lucas (studenten bij KCEM), tot de creativiteit van Tara Souwen (vrijwilliger), Miriam Duda (locale kunstenaar) en Mahnez (een deelnemer met een vluchtelingenachtergrond die graag anoniem bleef en aangaf op zoek te zijn naar verbinding en een manier om haar creativiteit te uiten). Deze mix van achtergronden en talenten is precies wat onze organisatie kenmerkt: een plek waar iedereen — ongeacht rol of verleden — een stem en een podium krijgt.

5 november - KCEM 25 jaar

In 2025 bereikten we een prachtige mijlpaal: ons 25-jarig bestaan! Dit zilveren jubileum vierden we groots in ons eigen gebouw, samen met ongeveer 60 genodigden. Het was een middag die precies uitstraalde waar we voor staan: warmte, ontmoeting en verbinding.

8 november - Halloween activiteit Sint-Maartenspoort

Op vrijdag 8 november kleurde de wijk Sint-Maartenspoort oranje en zwart voor de Halloween-tocht, georganiseerd door onze bureaus van 'Samen Spelen'. Het KCEM opende met veel plezier haar deuren voor deze buurtactiviteit. De jongste buurtbewoners startten hun spannende avond met een wandeling door onze speciaal ingerichte 'enge schuur'. De tocht leidde hen naar de Vlindertuin, waar ze met een stoere plaktattoo en wat lekkers werden klaargestoomd voor de rest van de griezeltocht. Een geslaagde avond vol buurtverbinding!

25 november - Samen Actief eindfeest

Het Kenniscentrum mocht als gastheer fungeren voor de feestelijke afsluiting van het *Samen Actief*-traject van de Gemeente Maastricht (Sociale Zaken). Het was een bijzonder moment om alle deelnemers in ons gebouw te verwelkomen en samen stil te staan bij hun prestaties.

1 december - Sinterklaasbezoek

Tijdens de 'Week van de Vrijwilliger' brachten Sinterklaas en Piet een verrassingsbezoek om al onze vrijwilligers in het zonnetje te zetten. Iedereen werd persoonlijk toegesproken en verrast met een chocoladeletter en een oprecht woord van dank voor hun onmisbare inzet.

Voor onze taaldeelnemers en bezoekers was het een bijzondere middag; het bood een uniek en laagdrempelig kijkje in deze eeuwenoude Nederlandse traditie. Met een schaal vol pepernoten en speculaas op tafel, wisselden de Sint en zijn Piet moeiteloos tussen Nederlands en het Maastrichts dialect.

Financieel Nawoord:

Een blik op de toekomst

Het KCEM is een stichting zonder enig vermogen. Elke verhoging van bijvoorbeeld de energieprijzen kan direct het voortbestaan van de stichting bedreigen. 2025 is met dat besef in financieel opzicht voorzichtig aangepakt. De angst om weer in de rode cijfers te komen was groot en heeft als resultaat gehad dat op onderdelen minder hebben uitgegeven dan was begroot. Deze 'voorzichtigheid' zie je onder andere terug in het nog niet vernieuwen van een computer die stuk of zeer oud is, oud meubilair in klaslokalen en op de administratie waar mensen hun werk moeten doen. Op de uiteindelijke rekening van het centrum is er dus nog een bedrag over. Wij hopen dit bedrag in het volgende jaar alsnog te kunnen investeren in aanschaf van noodzakelijke vernieuwingen, zoals meubilair en lesmaterialen (computers en beeldschermen). Dit laatste is noodzakelijk mede gegeven de vernieuwingen die doorgevoerd gaan worden in het aanbod van de Nederlandse lessen. Door recente ontwikkelingen op het gebied van het Taalhuis (in ontwikkeling) moeten we een aantal noodzakelijke investeringen gaan doen, uitgespreid over een langere periode. Voor het komende jaar verwachten wij dan ook deze investeringen in materiaal en daarmee in de verdere ontwikkeling van het KCEM te kunnen steken.

Wim Balstra
Penningmeester

BIJLAGE 1 - Vrijwilligers aan het woord

Interview Yalda - 15 jaar actief als vrijwilliger

Je beheert nu de financiële administratie, een rol met veel verantwoordelijkheid. Hoe voelt het om op deze manier de 'motor' van de stichting draaiende te houden, nadat je hier zelf ooit bent binnengekomen als gastvrouw om de taal beter te leren?

In 2015 kwam ik hier via Sociale Zaken terecht. Ik wilde graag aan de slag en Milena was het eerste gezicht dat ik zag. Ik begon als gastvrouw in de keuken, maar eigenlijk wist ik al dat mijn kracht ergens anders lag: bij computers en de financiële administratie. In het begin werd dat niet direct opgemerkt. Toen er na een paar maanden een nieuwe coördinator kwam, heb ik opnieuw aangegeven dat ik iets anders wilde. Toevallig zochten ze net iemand voor de administratie, en zo kon ik beginnen.

Ik ben nog steeds blij dat ik op dat moment voor mezelf opkwam en dat de stichting openstond om mij die kans te geven. Vanuit het bestuur kreeg ik veel steun. De warmte en de vrijheid die je hier krijgt om jezelf te ontwikkelen, voelden vanaf het begin goed

Als je terugdenkt aan je eerste tijd hier, wat is dan het grootste verschil met hoe je nu in je werk staat? Wat heb je hier over jezelf geleerd?

Mijn belangrijkste les? Wees niet passief. Je moet voor jezelf opkomen en jezelf durven laten zien. Ik heb geleerd dat als je die stap zet, mensen ook echt bereid zijn om je te helpen. Die groei van gastvrouw naar administratief medewerker heeft me veel zelfvertrouwen gegeven

Voor veel mensen is het Kenniscentrum een tussenstation, maar voor jou is het een vertrouwde basis. Wat maakt deze plek voor jou zo uniek vergeleken met andere plekken in de stad?

Het is de veiligheid en het diepe vertrouwen dat ik hier ervaar. In het begin beheerde ik alleen de kleine kas, maar inmiddels regel ik in overleg met de penningmeester complexe bankzaken. Ik heb op andere plekken in Maastricht gewerkt, maar nergens voelde ik diezelfde veilige basis als hier. Die vrijheid om dingen op te pakken is goud waard.

Je bent voor veel nieuwe vrijwilligers een rolmodel. Welk advies of welke boodschap geef jij mee aan de mensen die nu, net als jij destijds, hun eerste stappen zetten bij het Kenniscentrum?

Wees open en eerlijk over wat je kunt. Leg je talenten gewoon op tafel; je zult zien dat je met open armen wordt ontvangen. Bij ons draait alles om samenwerking. Alleen door het samen te doen, kunnen we hier allemaal groeien.

Interview Milena

Milena verricht al meer dan 16 jaar vrijwilligerswerk voor onze stichting en is hiermee de langst zittende vrijwilliger. Ze komt liever niet met volledige naam en foto in het jaarverslag. We vragen haar naar haar jarenlange ervaring en blik op het Kenniscentrum.

Je bent inmiddels het geheugen van het Kenniscentrum. Als je terugkijkt naar al die jaren, wat is dan de ‘rode draad’ die deze plek altijd speciaal heeft gehouden, ondanks alle veranderingen?

Voor mij is dat de communicatie tussen mensen met zoveel verschillende achtergronden. Hoewel ons hoofddoel participatie is, is de manier waarop we dat doen heel amicaal. Vrijwilligers blijven hier altijd behulpzaam; ze willen echt iets voor een ander betekenen. Het mooiste vind ik dat er hier vriendschappen ontstaan die veel verder gaan dan de muren van het Kenniscentrum.

Nieuwe mensen voelen zich bij jou direct op hun gemak. Wat is jouw 'geheim' om ervoor te zorgen dat iemand die onzeker binnenstapt, zich snel onderdeel van de groep voelt?

Eerlijk gezegd weet ik niet of ik een geheim heb, maar ik heb oprechte interesse in mensen en misschien straal ik dat uit. Ik begrijp hoe het voelt om ergens als 'buitenstaander' binnen te komen. Daarom stel ik me afwachtend en tolerant op; ik accepteer iedereen zoals ze zijn en houd altijd rekening met iemands achtergrond. Iedereen verdient het om gezien te worden.

In al die jaren heb je honderden mensen zien komen en gaan. Is er een specifiek moment of een bijzondere ontmoeting die je altijd is bijgebleven?

Er zijn er zo veel. Ik herinner me een dag waarop mensen optraden en hun traumatische verleden deelden; zelfs van vrijwilligers die hier al jaren rondliepen, hoorden we verhalen die we niet kenden. Dat scheidt een band. Ook de kerstavonden, waar mensen met allerlei culturele achtergronden samenkwamen, kwamen we samen.

Daarnaast koester ik de filosofische gesprekken met een taalvrijwilliger die heel mooi in het leven stond. En ik denk met veel plezier terug aan ons uitstapje naar het Openluchtmuseum in Arnhem jaren geleden. Op zo'n dag leer je elkaar pas écht goed kennen. Bij het Kenniscentrum voel je je gehoord en gezien.

Jij bent de schakel tussen het verleden en het heden. Welke 'vonk' of welke sfeer hoop je dat over tien jaar nog steeds door de gangen dwaalt?

Ik hoop dat de sfeer van openheid, gastvrijheid en oprechte behulpzaamheid altijd blijft bestaan. Maar bovenal: het diepe respect voor elkaar. Dat is de basis van alles wat we hier doen.

deelnemers Cultuurfeest Kenniscentrum

Interview met Zumrut - 14 jaar actief als vrijwilliger

Al veertien jaar is Zumrut een bekend gezicht bij het Kenniscentrum. Ze begon als gastvrouw in een moeilijke tijd en groeide mee met de stichting: van een veilige haven voor vrouwen naar de brede taalorganisatie van nu. In dit interview deelt ze haar persoonlijke verhaal over veerkracht, de kracht van verbinding en haar dromen voor de toekomst van 'haar' centrum.

Je bent al jarenlang betrokken bij het Kenniscentrum. Weet je nog wat je destijds motiveerde om hier te beginnen als vrijwilliger?

Ik ben hier terechtgekomen voor hulp en een behandeltraject bij Stichting Vrouwengezondheidscentrum (die inmiddels niet meer bestaat). Zij konden mij uiteindelijk niet helpen. Via hen maakte ik kennis met het Vrouwenemancipatiecentrum (de voormalige naam van onze stichting).

Ik ben begonnen als gastvrouw. Daarna ben ik, samen met het Vrouwengezondheidscentrum, drie jaar lang handwerklessen gaan geven, bijvoorbeeld sieraden maken met kinderen. In die periode werkten we veel samen met andere organisaties.

Ik denk met name terug aan het Malala-project, dat gericht was op het begeleiden van vrouwen richting werk. Dat hebben we vijf of zes jaar gedaan in samenwerking met de universiteit. Vrouwen werden ondersteund bij het realiseren van hun droom en kregen de juiste handvatten om die ook daadwerkelijk waar te maken.

Wat heeft het vrijwilligerswerk jou persoonlijk gebracht in de afgelopen jaren?

Ik voel me hier thuis. Toen dit nog een vrouwenstichting was, heeft de organisatie mij persoonlijk enorm gesteund. Dankzij mijn vrijwilligerswerk maak ik echt deel uit van het team en blijf ik actief. Dat heeft mij door een moeilijke periode heen geholpen en ervoor gezorgd dat ik mijn positieve energie heb behouden.

In die periode werkte ik vier dagen per week, van 09.00 tot 15.00 uur. Inmiddels zijn mijn uren minder, maar ik werk hier nog altijd met veel plezier.

Ik ben door mijn werk meer betrokken geraakt en weet beter wat er speelt in de stad en onder de mensen. Als moeder van twee jonge kinderen leefde ik destijds meer in een bubbel; hier kwam ik weer onder de mensen.

Welke ontwikkeling of verandering binnen het Kenniscentrum is je in die 14 jaar het meest bijgebleven?

Als ik terugkijk op de afgelopen jaren, zie ik hoeveel de stichting is veranderd. We zijn niet langer een vrouwenstichting. In de loop van de tijd zijn onze naam, onze activiteiten en zelfs ons gebouw veranderd. Waar we ons vroeger volledig richtten op vrouwen en hun empowerment, kregen we later van de gemeente de opdracht om ons breder in te zetten voor participatie in het algemeen. Sindsdien zetten we ons ervoor in dat iedereen kan meedoen in de samenleving. De nadruk ligt nu vooral op taal, zelfredzaamheid en het vinden van je plek in de maatschappij.

Ook intern is er veel veranderd. Vroeger hadden we een groter team en waren er meer stagiaires betrokken. Nu werken we met een kleiner team, maar vanuit een groter gebouw en met een breder activiteiten aanbod dan ooit. Dat laat voor mij zien hoe de stichting is meegegroeid met de tijd en met wat de stad nodig heeft.

Kun je een moment of ervaring delen die voor jou echt laat zien waar het Kenniscentrum voor staat?

Toen we nog een vrouwenstichting waren, ben ik dankzij de steun van de organisatie er weer boven op gekomen. Ze gingen destijds met mij mee naar gesprekken en ondersteunden mij persoonlijk. Door die betrokkenheid en steun heb ik de kracht gevonden om uit mijn situatie te komen. Daar ben en blijf ik altijd dankbaar voor.

Soms mis ik de ruimte voor grootschalige projecten en samenwerkingen, bijvoorbeeld met de universiteit. Tegelijkertijd hoop ik dat er in de toekomst weer mogelijkheden komen voor dit soort initiatieven, zodat we samen nieuwe stappen kunnen zetten.

Wat wens je het Kenniscentrum toe voor de komende 25 jaar?

Ik hoop dat de stichting voldoende financiële middelen blijft ontvangen om dit belangrijke werk voort te zetten. In Maastricht is er nog altijd te weinig passende ondersteuning voor anderstaligen. Juist daarom is het Kenniscentrum de logische plek waar mensen terechtkunnen om zich verder te ontwikkelen en hun weg te vinden in de maatschappij.

Jaarlijks komen hier honderden mensen binnen. Wij kennen hun vragen, hun uitdagingen en hun talenten. Met onze activiteiten en persoonlijke begeleiding kunnen we hen echt verder helpen. Het Kenniscentrum is niet zomaar een locatie, maar een vertrouwde en toegankelijke plek waar mensen stappen vooruit kunnen zetten.

Interview met penningmeester Wim Balstra — Bouwen aan een stevig fundament voor het KCEM

Nieuw in het bestuur, maar met een scherpe blik op de zaak: maak kennis met onze nieuwste aanwinst. Met een hart voor organisaties die het verschil maken en een nuchtere kijk op de cijfers, zet hij zich in voor een bruisend KCEM. In dit interview vertelt hij over zijn ambities voor de stichting, de strijd voor een goed gebouw en waarom de Nederlandse taal de sleutel tot alles is.

Wanneer kwam je voor het eerst in aanraking met de stichting en wat wekte je interesse?

Dat was via de site van Maastricht Doet. Ik zocht vrijwilligerswerk bij een organisatie met een duidelijke maatschappelijke bijdrage. Het KCEM doet dat met taalcursussen. Sinds ik drie jaar geleden in Zuid-Limburg ben komen wonen, is mijn inzet voor het Kenniscentrum een mooie manier om me met de regio te verbinden.

Wat maakte dat je dacht: in deze rol kan ik echt iets betekenen?

Ik heb een zwak voor organisaties 'in de marge' die soms onterecht moeten strijden voor hun voortbestaan. Het KCEM is klein en draait op vrijwilligers, terwijl hun werk essentieel is: zonder de Nederlandse taal kun je niet volwaardig meedoen in de samenleving. Omdat ik mezelf minder geschikt vind voor individuele hulpvragen, kies ik voor het bestuurswerk. Ik creëer liever de randvoorwaarden.

Je rol gaat verder dan financiën alleen. Hoe zie je jouw bijdrage?

Ik ben een generalist, geen boekhouder. Ik kijk naar wat (on)voldoende middelen doen met een instelling. Mijn doel is niet alleen 'meer geld', maar kijken waar het écht voor nodig is en wie de juiste partner is om dat te financieren. Soms is dat een eenmalige gift, maar voor structurele groei — zoals meer lessen — heb je meer nodig dan alleen een extra docent. Ook de kosten voor coördinatie, beheer en energie stijgen dan mee. Die integrale blik breng ik mee.

Welke kansen zie je voor samenwerkingen en netwerken?

Samenwerking vergroot je bekendheid en verbetert je aanbod. Je kunt de belangen van je doelgroep samen krachtiger behartigen. Maar: het moet wel een tweerichtingsverkeer zijn. Je moet iets te delen hebben met partners, anders kost het alleen maar tijd en dat is zonde.

Hoe kunnen financiën, strategie en inhoud elkaar versterken?

De inhoud staat als een huis: de Nederlandse taal. Dat is urgenter dan ooit. Om te groeien en moderniseren — denk aan nieuw meubilair of digitale hulpmiddelen voor docenten — moeten we minder afhankelijk worden van één partner. We hebben een strategie nodig om fondsen, bedrijven of de Rotary aan ons te binden op projectbasis. Er zijn genoeg bedrijven die baat hebben bij werknemers die de taal spreken.

Welke thema's zijn belangrijk voor de toekomst?

De taalcursussen blijven de kern; daar ontlenen we ons bestaansrecht aan. Omdat ik nog niet zo lang betrokken ben, ligt mijn focus nu eerst op de financiën. Ik wil het uitgavenpatroon doorgronden, zodat we verrassingen voor zijn en gefundeerde keuzes kunnen maken voor toekomstige investeringen.

Wanneer is je inzet over een paar jaar geslaagd?

Als we een gezonde relatie hebben met de afdeling Vastgoed; een verhuurder die meedenkt en verantwoordelijkheid neemt voor het pand. Daarnaast hoop ik dat het KCEM dan nog meer cursisten en docenten bedient. Mijn droom is een bruisende taalinstelling waar de hele dag mensen in en uit lopen, gesteund door een divers netwerk van sponsors en donateurs.

Interview met de voorzitter: 25 jaar KCEM – Van "Georganiseerde Chaos" naar Focus

Als voorzitter is Roos-Marie Bal al sinds 2007 nauw verbonden aan het Kenniscentrum. Ze zag de stichting transformeren van een "lichtelijk georganiseerde chaos" in een oude stadsvilla naar de gefocuste taalorganisatie die het vandaag de dag is. In dit interview blikt ze terug op 25 jaar vallen en opstaan, de kracht van "Ja, dat kan" en haar dromen voor de rol van het KCEM in de stad.

Roos-Marie, hoe kwam je in 2007 voor het eerst bij de stichting terecht?

Dat was als raadslid, tijdens een nieuwjaarsreceptie. Daarna kwam ik vaker over de vloer voor workshops en gaf ik op uitnodiging van Maya de Bruin een les over gemeentepolitiek. Wat me direct aantrok – hoewel we dat toen nog niet zo noemden – was de enorme aandacht voor integratie en participatie.

Hoe herinner je je de beginjaren op de Spoorweglaan?

De sfeer in die oude stadsvilla was ontzettend gemoedelijk. Er werkten veel vrijwilligers en stagiaires. Elke maandagochtend was er een 'bestuursvergadering' om de week door te nemen. "Lichtelijk georganiseerde chaos" is denk ik de beste omschrijving; er was nog geen duidelijke lijn en we organiseerden werkelijk van alles en nog wat.

Wat was in die tijd de grootste uitdaging?

Simpelweg het voortbestaan. De gemeente was destijds van plan de boel op te heffen. Bij het VrouwenGezondheidscentrum is dat toen ook gebeurd, maar wij zijn er gelukkig nog.

Wat is er in die 10+ jaar het meest veranderd?

De focus. We zijn ons steeds sterker gaan richten op taallessen. Ook de invoering van de Participatiewet veranderde veel. Onze naam veranderde van Emancipatie naar Empowerment. In samenwerking met de Sociale Dienst kijken we nu veel gericht naar iemands ervaring en doelen. Wat wél hetzelfde is gebleven? De open, warme sfeer en het onderlinge vertrouwen.

Wat maakt het KCEM uniek vergeleken met andere organisaties?

Onze houding: "Ja, dat kan." Die can-do mentaliteit zorgt voor veel kleine, bijzondere initiatieven. Maar ook de persoonlijke ontmoetingen maken deze plek waardevol. Het idee dat iedereen ertoe doet zit echt in ons DNA.

Wanneer denk je: "Ja, hiervoor doen we het!"?

Als ik binnenloop tijdens een pauze en zie dat iedereen met elkaar in gesprek is. Als ik merk dat vrijwilligers en gastvrouwen respectvol samenwerken en echt iets voor elkaar over hebben. Die verbinding, daar gaat het om.

Wat hoop je voor de toekomst van het Kenniscentrum?

Ik hoop dat we over vijf tot tien jaar een essentieel en volwaardig onderdeel zijn van het Taalhuis Maastricht (NT1 en NT2). Daarnaast moeten we relevante maatschappelijke activiteiten blijven ontplooiën, samen met de buurt en andere organisaties. Thema's als laaggeletterdheid en integratie blijven helaas hartstikke actueel.

Wat wens je de stichting toe voor de volgende fase?

Veel wijsheid en het optimaal benutten van de kracht en ervaring van iedereen die hier binnenloopt – of dat nu cursisten, vrijwilligers of bestuursleden zijn. Als men over 25 jaar terugkijkt, hoop ik dat ze zeggen: "Dat hadden ze daar toch maar mooi voor elkaar!"

